

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Облік інвестиційно-інноваційної діяльності

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Облік і оподаткування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування
Протокол № 9 від 23 грудня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Облік інвестиційно-інноваційної діяльності
Викладач (-і)	Івасюк Н.Б. к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування
Контактний телефон викладача	
E-mail викладача	nadiya.melnyk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	9 кредитів ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна дозволить оволодіти теоретичними і практичними знаннями з методики обліку операцій, пов'язаних з рухом капітальних й фінансових інвестицій; обліку операцій щодо виробництва нових видів продукції; порядку відображення інформації про інвестиції та інновації у звітності підприємства.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета навчальної дисципліни є формування системи знань з сутності й класифікації інвестицій та інновацій, їх нормативно-інформаційного регулювання і ресурсного забезпечення, встановлення взаємозв'язку між інвестиціями та інноваціями, формування навичок з ведення обліку капітальних та фінансових інвестицій, відображення інформації у звітності підприємства щодо операцій інвестиційно-інноваційної діяльності.</p> <p>До основних цілей вивчення дисципліни належать: вивчення практики ведення обліку операцій інвестиційно-інноваційної діяльності на підприємстві, що забезпечує його стабільне функціонування й розвиток; формування вмінь самостійної роботи та прийняття управлінських рішень, які забезпечують підвищення ефективності інвестиційно-інноваційної діяльності суб'єкта господарювання; підготовки інформації щодо інвестиційно-інноваційної діяльності для відображення її результатів у звітності підприємства.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Компетентності:</p> <p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.</p> <p>ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК03. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК04. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.</p> <p>СК04. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.</p> <p>СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.</p> <p>СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.</p> <p>ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.</p>	

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.
 ПР08. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.

5. Організація навчання

Обсяг курсу – 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
лекції	16	6
практичні	14	4
самостійна робота	60	80

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни
6	071 Облік і оподаткування	третій	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема, план	Кількість годин (денна форма навчання/заочна форма навчання)		
	лекція	практичне заняття	самостійна робота студента
Тема 1. Загальні положення про інвестиційну діяльність та її вплив на економічний розвиток підприємства. 1.1. Сутність інвестицій, їх види і форми здійснення. 1.2. Класифікація інвестицій в системі обліку і звітності. 1.3. Інвестиційна діяльність, її об'єкти та суб'єкти. 1.4. Інвестиційний ринок та його елементи. 1.5. Захист інвестицій від ризику та інвестиційна стратегія. 1.6. Принципи і завдання обліку інвестиційно-інноваційної діяльності. 1.7. Інвестиційний клімат: сучасний стан, проблеми та перспективи.	2/-	2/-	5/10
Тема 2. Сутнісна характеристика інновацій та інноваційний розвиток підприємства. 2.1. Сутність інновацій. 2.2. Класифікація інновацій. 2.3. Поняття інноваційної діяльності та етапи інноваційного процесу. 2.4. Оцінка інноваційного потенціалу підприємства та інформаційне забезпечення інноваційних проектів та програм.	2/-	2/-	5/16
Тема 3. Оцінка та інформаційне забезпечення інвестиційно-інноваційної діяльності. 3.1. Оцінка в інвестиційно-інноваційному процесі. 3.2. Методи оцінки капітальних інвестицій. 3.3. Методи оцінки фінансових інвестицій. 3.4. Методичні підходи до оцінки інновацій та інноваційних витрат. 3.5. Користувачі інформації щодо інвестиційно-інноваційної діяльності. 3.6. Види інформації та її призначення у сфері інвестування. 3.7. Проблеми розкриття інформації щодо інвестиційної та інноваційної діяльності.	2/1	2/-	5/10

<p>Тема 4. Формування та облік фінансових ресурсів на здійснення інноваційних та інвестиційних програм.</p> <p>4.1. Капітал підприємства та його роль у формуванні інвестиційних ресурсів.</p> <p>4.2. Принципи формування в системі обліку власного капіталу та його використання для фінансування інвестицій.</p> <p>4.3. Структура та облік залучених зі сторони інвестиційних ресурсів.</p> <p>4.4. Характеристика та облік інших джерел інвестування.</p> <p>4.5. Облік фінансування капітальних інвестицій з будівництва об'єктів на дольових засадах.</p>	4/1	4/1	10/10
<p>Тема 5. Облік витрат на здійснення інноваційних програм</p> <p>5.1. Організаційна структура науково-дослідної та дослідно-конструкторської роботи (НДДКР) на підприємстві.</p> <p>5.2. Облік інноваційних витрат капітального характеру.</p> <p>5.3. Облік витрат на підготовку і освоєння продукції.</p> <p>5.4. Організація і облік винахідницької діяльності на підприємстві.</p> <p>5.5. Організація обліку об'єктів інтелектуальної власності</p>	6/1	6/1	10/10
<p>Тема 6. Облік капітальних інвестицій інноваційного характеру.</p> <p>6.1. Поняття і класифікація капітальних інвестицій.</p> <p>6.2. Облік капітальних інвестицій за національними стандартами.</p> <p>6.3. Облік витрат та формування вартості об'єктів, що будуються підрядним та господарським способом.</p> <p>6.4. Облік придбання необоротних активів.</p> <p>6.5. Облік капітальних витрат на поліпшення необоротних активів.</p> <p>6.6. Облік вибуття об'єктів капітального характеру та декапіталізація витрат.</p>	4/1	4/1	10/10
<p>Тема 7. Облік фінансових інвестицій.</p> <p>7.1. Поняття і класифікація фінансових інвестицій.</p> <p>7.2. Облік поточних фінансових інвестицій.</p> <p>7.3. Облік довгострокових фінансових інвестицій за справедливою вартістю.</p> <p>7.4. Облік фінансових інвестицій за амортизованою собівартістю.</p> <p>7.5. Оцінка та облік інвестицій за методом участі в капіталі.</p> <p>7.6. Облік доходів і витрат інвестиційної діяльності.</p>	2/1	2/1	10/10
<p>Тема 8. Розкриття інформації про інвестиційну діяльність у звітності підприємства.</p> <p>8.1. Види, форми та рівні розкриття інформації у звітності.</p> <p>8.2. Розкриття інформації у фінансовій звітності стосовно:</p> <p>а) інвестиційного майна та джерел його утворення;</p> <p>б) доходів, витрат, результатів інвестиційної діяльності;</p> <p>в) руху грошових коштів в результаті операції інвестиційно-інноваційного характеру.</p> <p>8.3. Особливості і розкриття інформації при консолідації капіталів інвесторів та об'єктів інвестування.</p> <p>8.4. Оцінка за даними звітності:</p> <p>а) інвестиційної привабливості підприємств та проектів;</p> <p>б) щодо ефективності інвестиційних проектів та інноваційних програм.</p>	2/1	2/-	5/10
Разом	16/6	14/4	60/80

6. Система оцінювання курсу	
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>100 бальна шкала – оцінка формується наростаючим підсумком протягом семестру: Практичні заняття – 90 балів. Самостійна робота – 10 балів.</p> <p>Загальна оцінка за курс відображається за шкалою: “відмінно” (90-100 балів) – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами; “добре” (70-89 балів) – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності в розв’язках; “задовільно” (50-69 балів) – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповідях, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки; “незадовільно” (до 50 балів) – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>
Практичні заняття	<p>Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов’язує теоретичне навчання і практичну сторону з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Під час практичних занять студент отримує оцінки за результатами усних відповідей, доповідей, дискусій, розв’язування практичних ситуацій (задач), тестування тощо. Оцінки за практичні заняття враховуються при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.</p>
Самостійна робота	<p>Загальний обсяг годин самостійної роботи студента, що відводиться на вивчення дисципліни складає 60 год. для денної форми навчання та 80 год. – заочної. Студентам пропонується виконання завдань, що розміщені у Системі дистанційного навчання університету (https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/8532).</p> <p>Також відповідно до графіку навчального процесу в період контролю за самостійною роботою студент проходить тестування на платформі дистанційного навчання.</p>
Підсумковий контроль	<p>Підсумковий (семестровий) контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль знань.</p>
Методи навчання	<p><i>Наочні методи навчання</i> – ґрунтуються на візуальному сприйнятті інформації для полегшення вивчення навчального матеріалу (використання ілюстрацій, графіків, схем, мультимедійних матеріалів (презентації, відео).</p> <p><i>Інтерактивні методи навчання</i> – ґрунтуються на принципі зворотного зв’язку, коли здобувач освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної проблематики від викладача чи одногрупників; коли здобувачі освіти взаємодіють між собою, а викладач виступає координатором, а також стежить за дотриманням навчальних та етичних норм (відповіді на запитання та опитування думок здобувачів освіти, кейс-стаді, дискусії, мозковий штурм, ігровий метод).</p>

Практичні методи навчання – передбачають виконання задач та вправ), які спрямовані на розвиток навичок і практичного застосування знань.

Інноваційні методи навчання – поєднують інтерактивні та комп'ютерні технології. Серед інноваційних методів навчання використовуються: компетентісний метод, проєктно-дослідницький метод, використання інформаційно-комунікаційних технологій та діджитал-інструментів. Зокрема інструменти Google, програми Canva, Prezi, Mentimeter.

Методи дистанційного навчання – ґрунтуються на використанні інформаційних технологій, в т.ч. університетської авторської системи дистанційного навчання (<https://d-learn.pnu.edu.ua>), платформ для організації відеоконференцій: Zoom Video Communications, Google Meet.

7. Політика курсу

Академічна доброчесність: очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Кодексом честі та Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату> та ін.

Відвідування занять: відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному форматі відповідно до встановлених університетом правил. Якщо студент відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника. Ознайомитися з положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>. Академічну заборгованість студенти здають відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими в університеті правилами.

Неформальна освіта: у студентів є можливість отримати додатковий бал до підсумкової оцінки (3-5 балів), пройшовши онлайн курси на платформі Prometheus, Coursera (чи інших рекомендованих кафедрою обліку і оподаткування: <https://koia.pnu.edu.ua/platformy-dlia-neformalnoi-osvity/> Також приймаються сертифікати, які підтверджують проходження курсів студентом на інших платформах неформальної освіти. Як правило, студент попередньо повинен погодити з викладачем коректність обраного курсу. Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися із положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/>

8. Рекомендована література

1. Белоусова Л. І. Інноваційно-інвестиційна активність підприємства : [Монографія]. Луганськ: СНУ ім. В. Даля, 2006. 176 с.
2. Економіка та організація інноваційної діяльності : [підручник]. 3-тє вид. О. І. Волков, М. П. Денисенко, А. П. Гречан. К. : Центр учбової літератури, 2007. 662 с.
3. Заблоцький Б. Ф. Економіка й організація інноваційної діяльності : [навч. посіб.]. Львів : Новий світ-2000, 2007. 456 с.
4. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16 липня 1999 р. № 996-XIV [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
5. Закон України “Про інвестиційну діяльність” від 18 вересня 1991 року № 1560-XII. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>
6. Закон України “Про інноваційну діяльність”. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
7. Измайлов Я.О., Свірко С.В., Легенчук С.Ф. та інші. Облік та оподаткування в умовах інвестиційно-інноваційного розвитку, цифровізації та глобалізації економічних відносин: монографія. К.: Вадекс, 2021. 408 с.
8. Інвестиційний бізнес в Україні: Навчальний посібник. За ред. О.А. Кириченко, М.П. Денисенко, С.М. Лаптева. К.: ЗАТ “Дорадо”; К.: Університет економіки та права “КРОК”, 2008. 248 с

9. Інноваційний розвиток промисловості України: Навчальний посібник. Під ред. О.І. Волкова, М.П. Денисенка. - К.: КНТ, 2006. 648 с.
10. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Наказ Міністерства фінансів України 30.11.1999 № 291. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>
11. Йохна М. А., Стадник В. В. Економіка і організація інноваційної діяльності : [навч. посіб.]. Стадник. К. : Видавничий центр “Академія”, 2005. 400 с.
12. Кантаєва О. В. Бухгалтерський облік і аналіз інноваційної діяльності підприємств: організація і методологія : [Монографія]/ О. В. Кантаєва. Житомир, 2010. 424 с.
13. Крупка Я. Д. Облік інвестицій : [Монографія]. Тернопіль: Економічна думка, 2001. 302 с.
14. Крупка Я. Д., Питель С. В., Мельничук І. В. Облік інвестиційно-інноваційної діяльності : навчальний посібник. Тернопіль, ТАЙП, 2013. 245 с.
15. Крупка Я. Д. Прогресивні методи оцінки та обліку інвестиційних ресурсів : [Монографія]. Тернопіль: Економічна думка, 2000. 354 с.
16. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність [Електронний ресурс]: навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2011.
17. Микитюк П.П., Сенів Б.Г. Інноваційна діяльність: Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2009. 392 с
18. Осиновский А. Д. Інвестиції та інновації: проблеми теорії та практики : [Монографія]. К.: ІАЕ УААН, 2003. 412 с.
19. Петрова І.Л. Шпильова Т.І., Сисоліна Н.П. Інноваційна діяльність: стимули та перешкоди: монографія. Університет економіки та права “КРОК”. К.: Дорадо-друк, 2010. 320 с.
20. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291 і зареєстрований в Міністерстві юстиції України 28 грудня 2011 р. за №1557/20295 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>
21. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
22. Скібіцький О.М. Інноваційний та інвестиційний менеджмент: Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2009. 408 с.
23. Федоренко В.Г. Основи інвестиційно-інноваційної діяльності: Навчальний посібник. К.: Алерта, 2004. 431 с.
24. Фінансовий облік : підручник; 3-тє вид., доп. та перероб. Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, П. Н. Денчук [та ін.]. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 488 с.
25. Шара Є.Ю. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік. Видавництво: Центр учбової літератури. 2020. 424 с.

Інформаційні ресурси

- [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua) – Верховна Рада України
- [http:// www.minfin.gov.ua](http://www.minfin.gov.ua) – Міністерство фінансів України
- [http:// www.ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua) – Державний комітет статистики України
- [http:// www.buhgalteria.com.ua](http://www.buhgalteria.com.ua) – Газета «Бухгалтерія»
- [http:// www.dtk.com.ua](http://www.dtk.com.ua) – Видавничий дім «Галицькі контракти»
- [http:// www.balance.ua](http://www.balance.ua) – Український бухгалтерський журнал «Баланс»
- <http://www.vobu.com.ua> – Всеукраїнська професійна газета «Все про бухгалтерський облік»
- [http:// www.nbuv.gov.ua](http://www.nbuv.gov.ua) – електронний каталог Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського

Викладач

Івасюк Н.Б.